

DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)  
14. juli 1994 \*

I sag C-61/93,

**Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber** ved juridisk konsulent H. van Lier og V. Melgar, der er udstationeret som national ekspert ved Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse hos G. Kremlis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøger,

mod

**Kongeriget Nederlandene** ved assistent juridisch adviseurs J. W. de Zwaan og T. Heukels, Udenrigsministeriet, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg på Den Nederlandske Ambassade, 5, rue C. M. Spoo,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det fastslås, at Kongeriget Nederlandene ved at have udstedt anordning af 16. januar 1989 om kilowatt-timemålere og anordning af 24. august 1988 om styrkekrav til flasker til læskedrikke samt anordning af 21. oktober 1988 om sammensætning, klassificering, emballering og mærkning af pesticider, uden at have tilsendt Kommissionen udkastene hertil, har undladt at opfylde sine forpligtelser i henhold til artikel 8 og 9 i Rådets direktiv 83/189/EØF af 28. marts 1983 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter (EFT L 109, s. 8),

har

\* Processprog: nederlandsk.

## DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, G. F. Mancini, og dommerne M. Diez de Velasco (refererende dommer), C. N. Kakouris, F. A. Schockweiler og P. J. G. Kapteyn,

generaladvokat: W. Van Gerven

justitssekretær: ekspeditionssekretær D. Louterman-Hubeau,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at parterne har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 21. april 1994,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 18. maj 1994,

afsagt følgende

### Dom

- 1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 11. marts 1993 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i henhold til EØF-traktatens artikel 169 anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Kongeriget Nederlandene ved at have udstedt anordning af 16. januar 1989 om kilowatt-timemålere og anordning af 24. august 1988 om styrkekrav til flasker til læskedrikke samt anordning af 21. oktober 1988 om sammensætning, klassificering, emballering og mærkning af pesticider, uden at have tilsendt Kommissionen udkastene hertil, har undladt at opfylde sine forpligtelser i henhold til artikel 8 og 9 i Rådets direktiv 83/189/EØF af 28. marts 1983 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter (EFT L 109, s. 8, herefter benævnt »direktiv 83/189«).

2 Artikel 8 i direktiv 83/189 bestemmer i stk. 1, første afsnit, følgende:

»Medlemsstaterne sender straks Kommissionen ethvert udkast til teknisk forskrift, medmindre der blot er tale om gengivelse af en international eller europæisk standard i dens helhed, i hvilket tilfælde det vil være tilstrækkeligt at oplyse herom; de giver tillige kort Kommissionen underretning om grundene til, at det er nødvendigt at indføre en sådan teknisk forskrift, medmindre disse grunde allerede fremgår af udkastet.«

3 Artikel 9, stk. 1 og 2, bestemmer følgende:

»1. Med forbehold af stk. 2 udsætter medlemsstaterne vedtagelsen af et udkast til teknisk forskrift seks måneder regnet fra datoen for den i artikel 8, stk. 1, omhandlede meddelelse, hvis Kommissionen eller en anden medlemsstat inden tre måneder efter samme dato afgiver en udførlig udtalelse om, at den påtænkte foranstaltning bør ændres for at fjerne eller mindske eventuelle hindringer for den frie vareudveksling, som kunne resultere af foranstaltningen.

2. Den i stk. 1 omtalte frist er på tolv måneder, hvis Kommissionen inden tre måneder efter den i artikel 8, stk. 1, omhandlede meddelelse giver udtryk for, at den agter at foreslå eller vedtage et direktiv på området.«

4 Efter at have fået kendskab til, at de nederlandske myndigheder havde udstedt de nævnte anordninger af 16. januar 1989, 24. august 1988 og 21. oktober 1988, besluttede Kommissionen at indlede den i traktatens artikel 169 fastsatte procedure mod Kongeriget Nederlandene. Den fandt nemlig, at disse anordninger var tekni-

ske forskrifter, som faldt inden for anvendelsesområdet for direktiv 83/189, og at udkastet til dem derfor skulle have været tilsendt den.

- 5 Ved åbningsskrivelser af henholdsvis 16. oktober 1989, 27. oktober 1989 og 9. februar 1990 opfordrede Kommissionen den nederlandske regering til at fremsætte sine bemærkninger vedrørende disse anordninger og konkluderede, at der var tale om et åbenbart tilfælde af tilsidesættelse af de forpligtelser, direktivet pålagde medlemsstaterne, som nødvendiggjorde en øjeblikkelig udsættelse af de nævnte foranstaltninger. I samme skrivelser påpegede Kommissionen ligeledes, at denne tilsidesættelse af direktiv 83/189 havde til følge, at de pågældende tekniske forskrifter ikke kunne gøres gældende over for tredjemænd.
- 6 Ved skrivelse af 17. november 1989 erkendte de nederlandske myndigheder, at anordningen af 16. januar 1989 indeholdt tekniske forskrifter, som faldt ind under anvendelsesområdet for direktiv 83/189, og at de havde undladt at tilsende Kommissionen udkastet dertil. De meddelte dog, at den nævnte anordning var blevet tilsendt Kommissionen som bilag til en skrivelse af 22. maj 1989, hvorved denne institution blev underrettet om privatiseringen af administrationen af vægt og mål.
- 7 Kommissionen fandt, at direktiv 83/189 stadig ikke var blevet anvendt og rettede ved skrivelser af 30. oktober 1991 vedrørende anordningen af 16. januar 1989 og af 2. april 1991 for de to øvrige anordningers vedkommende en begrundet udtalelse til den nederlandske regering, hvori den opfordrede denne til at tilsende Kommissionen udkastene til disse anordninger og til at udsætte deres vedtagelse i den i direktivet fastsatte periode. I denne begrundede udtalelse fremhævede Kommissionen ligeledes, at de pågældende tekniske forskrifter ikke kunne gennemtvinges over for tredjemænd.
- 8 Ved skrivelser af 9. juli 1991 og af 13. januar 1992 svarede den nederlandske regering, at de pågældende tekniske forskrifter faktisk skulle have været meddelt Kommissionen, og at de nationale myndigheder ville bestræbe sig på at undgå sådanne undladelser i fremtiden.

- 9 Ved stævning af 9. marts 1993 anlagde Kommissionen nærværende sag.
- 10 Det står fast, at i henhold til direktivets artikel 8 skulle udkastene til anordningerne af 16. januar 1989, af 24. august 1988 og af 21. oktober 1988 straks have været tilsendt Kommissionen, hvilket ikke skete.
- 11 Den nederlandske regering har i øvrigt erkendt traktatbruddet fra begyndelsen af den administrative fase i nærværende sag.
- 12 Under disse omstændigheder må det fastslås, at Kongeriget Nederlandene ved at have udstedt anordning af 16. januar 1989 om kilowatt-timemålere og anordning af 24. august 1988 om styrkekrav til flasker til læskedrikke samt anordning af 21. oktober 1988 om sammensætning, klassificering, emballering og mærkning af pesticider, uden at have tilsendt Kommissionen udkastene hertil, har undladt at opfylde sine forpligtelser i henhold til artikel 8 i direktiv 83/189.

### Sagens omkostninger

- 13 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den tabende part til at betale sagens omkostninger. Da Kongeriget Nederlandene har tabt sagen, dømmes det til at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

**DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)**

- 1) Ved at have udstedt anordning af 16. januar 1989 om kilowatt-timemålere og anordning af 24. august 1988 om styrkekrav til flasker til læskedrikke samt anordning af 21. oktober 1988 om sammensætning, klassificering, emballering og mærkning af pesticider, uden at have tilsendt Kommissionen udkastene dertil, har Kongeriget Nederlandene undladt at opfylde sine forpligtelser i henhold til artikel 8 i Rådets direktiv 83/189/EØF af 28. marts 1983 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter.
- 2) Kongeriget Nederlandene betaler sagens omkostninger.

Mancini

Diez de Velasco

Kakouris

Schockweiler

Kapteyn

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 14. juli 1994.

R. Grass

G. F. Mancini

Justitssekretær

Formand for Sjette Afdeling